

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ
Y
REDACCIÓ
CARRÉ NOU DE S. FRANCESC
núm. 27, pis 2.^{on}
BARCELONA.

PERIÓDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LLITERARI.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

FORA DE BARCELONA
cada trimestre
ESPAÑA, 8 rals.
CUBA y PUERTO RICO, 16.
ESTRANGER, 18.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

COM SE 'N VAN A TEERRA MOLTAS CASAS.

De clenxa partida al mitj del cap, ab dos cargollos enganxats sobre l' front, patilleta curta, bigoti llarch, coll tiesso que l' hi arribava fins a les orelles, com si s' estirés per dirli: «*Ma ney, qu' ets elegant!*» pantalons amples de campana y una punta de botina com la del xusso de un sereno, tal era l' retrato extern de l' Armando, lo fill únic y heréu universal del sastre D. Fructuós.

Si l' seu pare, en lloc de sastre hagués tingut botiga de limpia botas, al veure un xicot tan brillante, casi s' hauria pogut assegurar que s' hi havia gastat tot lo illustre.

Era fill de un sastre, y podia dirse qu' era ell la pessa més ben planxada que havia sortit del taller del gueto.

Molt raras vegadas la part física de una persona está renyida ab la part moral.

Si aixó succeheix algun cop, de segur que entraba de plé dintre de la llei general sense una sombra d' escepçió l' fill de D Fructuós.

L' Armando era un jove que tot s' ho gastava per fora; molta crosta y poca molla; una espasa casi inútil, dintre de una vaina molt aparatoso.

Ell havia freqüentat bons colègis y havia après de ballar, de muntar y fins d' esgrima, havia viatjat molt y.... no havia vist mon. Aixó es estrany; pero es veritat.

Y mica mès, mica menos, sabia de tot, menos de comptes. Jo diria que l' Armando era un jove que tot s' ho gastava per fora; molta crosta y poca molla; una espasa casi inútil, dintre de una vaina molt aparatoso.

La jota ó siga aquell ball tant animat, la té, expressió generosa de un porta-monedas inagotable.

Mort y enterrat lo seu pare, va arribar l' hora de posar en planta aquell ditxo tant sapigut: «*Véste'n Anton, que l' que s' queda ja s' compón.*»

L' Armando va compondre's y va compondre's de la següent manera:

Lo primer de tot, va vendre al fadrí major la sastreria del seu pare, com si diguéssim se va vendre l' bressol per no recordarse de que havia sigut criatura. Es tant trist voler ser corrido, y ser fill de un sastre!...

Ab quin gust va respirar quan ja no va tenir botiga!

No respiran de altra manera l' miners quan

surten de la mina y s' troban al ayre libre. Y això que la mina del Armando era una mina d' or. Pero que volen ferhi si l' or era per ell un vil metal, comparat ab los diamants y brillants de las ilusions que l' animavan!

Després va anar á la casa nova.

La casa nova Fruit dels suors del seu pare: monument elevat á la memoria de tota una existència de honradès y laboriositat!...

* * *

Los sentiments del Armando no calavan tan fondo. Així es qu' en la casa nova no va veurhi per res los esforços, los sacrificis, y l' s cops d' estisora y l' s cops de planxa del seu pare.

Ell no hi va veure més que un primer pis decorat ab verdadera magnificència: sostres davallats, mosaics preciosos, portes ab treballs de talla, salons y gabinet, banys de marmol, cristalls miniaturats, per tot arreu esplendidès y riquesa.

Lo primer que se l' hi va ocorre va ser:—May hauria dit que l' gueto fos capás de tenir un gust tant refinat.

Després, lo mateix que Adam, quan de cop y volta va trobarse colatat en mitj del paradís, va exclamar:

— Ah!... ja, ja... Y va fregarse las mans lleugerament com si ensabonés una conciencia sense màcula...

* * *

Un més després l' Armando estava instalat al primer pis de casa seva.

A tal pis, tals mobles. No vull descriure'l.

Bastarà que l' diga que per adquirirlos va gastar-se les tres quartas parts de lo que havia tret de la venta de la sastreria.

Naturalment, aquella casa sólida, forta, ben edificada comensava á cruixir sota l' pés de aquell mobiliari.

La casa era filla de la sastreria, y tot de un ple-gat l' hi carregavan á sobre casi tot lo cos de la seva mare.

Dels mobles al cotxe, no hi ha més que un pas, y D. Armando va tenir cotxe.

Tenint cotxe fins á las nits que plou, que fa borrasca, que trona y que llamega, pot anarse al Liceo sense perdre la tebia calor de un pis ben alfombrat y ben entonat pels sochs del escala-panxas. Y no hi ha més que un pas del cotxe al palco del Liceo.

* * *

Lo Liceo té dos perills, los davants y l' darreras.

Davant, aquella munió abigarrada que s' anar los

milions á puntades de peu: aquell coro contínuo de «jo dóno á tant», «jo prench á quan», «que s' cambia?», «s' ha aixecat una partida», «afluixa», «aguanta't qu' es una bola.» «Com estém?», «Tretze xexanta», «De salut, vull dir.» «A quan esté l' diners?» etc., etc., etc.

Coro infernal, ahont hi ha infelissos per escorxar, tronats que buscan una piltrafa, corredors que de tant llarchs se perden de vista, ambició y miseria, caras esgroguehidas pels despit, ulls codiciosos, mans llargues, ungues més llargues que les mans, un joch en fi, en lo qual hi perden los que hi jugan y molts cops fins los que s' están tranquillos á casa seva.

Darrera del Liceo, ja hi ha una altra cosa: quartets y vestidors, polvos de arròs, pantorrillas postis-sas, riatlletas pintadas ab colorets y celles negras trencades ab tinta xina.

Armando s' trovava al palco, al mitj de aquells perills.

A las taules l' amor, la seducció, las pessigollas.

Al vestíbul la clau d' aquest paradís de cartrò daurat.

Ell al mitj: a l' un costat lo fi, al altre l' medis: dintre del seu cor la verdadera comèdia del desitj y de l' ambició.

Que havia de succeir?

* * *

La vida felissa va durar tres mesos justos. Cupido y Mercuri, las taules y l' bolsin van fer lo que debian.

Grans jugades!..

Grans jugades de bolsa... Grans jugades de amor á tant la somrisa!..

Un dia va arribar l' hora dels acreedors, y l' acreedors acompañats d' escribas y faritzéus van ser com l' àngel exterminador, que van treure á aquell verdader Adam del paradís que l' hi havia regalat lo seu pare.

En un moment aquella casa sólida y ferma com una muntanya, segons ab orgull assegurava l' arquitecto, entre l' tribunal y l' acreedors, va anar-se 'n à terra destrossada en mil bossins.

Vels 'hi aquí com no sempre tenen rabó l' arquitectos quan responen de un edifici.

J. R. R.

CARNAVAL.

Carnaval, molt ben vingut!
Pessetas, goig y salut
te desitja lo meu cor,
y que sigas ben rebut
per la gent de bon humor.

Y encare que nostres coses
vayan mal com no's pot dir,
bojeja tú, donchs si gosas
y cop d' armá y divertir
al jovent y á las hermosas.

Saragata á tot arréu,
soroll, voltas y més voltas
y si á n' algú l' hi sab gráu,
callant fassi lo que déu
y viscan los Carnestoltes.

Bèn mirat á ningú escapa
qu' ets de vanitat sols fum:
que d' la disfressa guapa?
Una caretta que tapa
la que porta de costum.

AIXERIT.

LA SOCIETAT DEL BARRET.

¿Q' es aquesta societat? preguntarán vostes.
Arribinse á Tarrassa, preguntin 'ho á qualsevol, des
de 'l trist teixidor al propietari y al fabricant més aca
dalat y 'ls respondrán:

«Res, una colla de gats que quan s' acosta Carnestol
tas, se posan 'l barret... y á riure!»

Los pobres los dirán encare un' altre cosa:

«Es una societat en la qual s' hi barrejan treballadors
y amos, y que 'l mateix temps que s' divorceixen fan
caritat als pobres.»

L' un any cabalgatas, l' altre any balls... aquest any
l' han pugada ab fer una sarsuela escrita espresament,
una sarsuela en tres actes y un prólech, ab tretze o ca
torce números de música, ab ball y comparsaria... una
vervadera sarsuela d' espectacle.

Lo sastre Marinello que ab la mateixa trassa maneja
la guitarra de planxar que la lira del poeta, vā pensár
selà y va escriurela, despès de posar fil á l' agulla, y
encara no l' ensajavan, já tot Tarrasa ho deya: es una
pessa bona.

Lo fabricant Giralt que ab lo mateix brillo sab com
binar los fils de una pessa que 'ls compassos y las no
tas, vā ferhi la música, una música senzilla, agradable,
molt apropiada.

Y 'ls socis del Barret, los barretaires, qui ballant,
qui cantant, qui recitant, qui fent de primer actor, qui
de comparsa, van interpretar l' obra, molts d' ells, no
com a simples aficionats, sino com a actors de veras,
alcansant molts y merescuts aplausos.

Y de gent! No 'n vulguin més!... No 'n fan tanta 'ls
missionistas ab las sevæs prédicas, y esplicant miracles,
com los barretaires, al proposarse treure del mon una
cosa molt justa, molt santa, molt bona, un tip de riure.
Y ja 'ls dich jo que ni que haguessin bufat de rabia tots
los missionistas plegats, no haurian bufat ells tan com lo
vent la nit del diumenge, y no obstant lo públich sem
blava que deya: —«Podrà ensorrarse 'l teatre; pero jo
no 'm moch fins que s' acabi.»

No tineix ni temps, ni puesto per donarlos una idea
de l' obra. Los hi diré no més que 'l pensament es ori
ginal y bén desarrollat, que l' argument dona lloc á
escenes molt bén portadas, que en aquestas escenes hi
ha cabassos de xistes y alusions molt cayadas, y que hi ha
versos que per lo iguals y justos semblan cusits á la má
quina. Entre la musica descollan algunas pessas bri
llants y tota en general no desmereix de l' obra.

La societat en just agrahiment, vā regalar una rica
escribanía de plata al poeta y una magnifica batuta al
músich, y á l' un y al altre y als actors y als aficionats
lo públich va donarlos molts aplausos, manifestant ga
nas de tornar á veure «*Lrey tranquil*» que aixis se ti
tula la sarsuela.

Y per acabar los dire, qu' entre las coplas que van
cantarse al últim acte, van agradarme las següents:

«Tal com l' industria llanera
esta mal lo carnaval,
pues si á aquella 'l govern mata,
també u fan los fabricants,
pues per compte d' engreixarla
ajudantse mutuament,
l' un per l' altre tant l' apriman
que aviat quedará sens petí.»

«Diuhen que hi ha moltes novas
que no trobant casado
volen ferne una demanda
perque vinga un batallo,
pues cansadas d' estar solas
creuen que l' únic ressort
que 'ls hi queda, es lo trabarne
ab sos jefes una acció.»

«Contan que ha passat de moda
lo festejar pels portals,
perque diu que succhia
lo que aquí no s' pot contar,
y are que u fan á la cuina
sentadets prop de la llar,
com la pega al foix s' escafa...
crech que tots me comprendràn.

R.

LO CAMP DE HONOR.

— Fulana es dona sens honra,—
diu un vil calumniador,
y 'l marit, ferit l' honor,
vol castigar tal deshonra.

— Contestarvos fóra mengua,
exclama fora de si;—
mes vos faré vení ab mi
per arrancarvos la llengua.

Lo malvat respon ab brío,
lo marit ho fa pitjó,
y sense més dilació
concertan un desafío.

Se 'n van al camp: lo vil tira
ab cort fret y sense esglay,
cau un cos: se sent un jay!
y 'l marit honrat espira.

Aquell lloch hont lo més fort,
ó 'l que té més sort y manya
á n' al menos hábil guanya,
s' anomena... camp d' honor.

C. GUÀ.

UN COP D' ULL A LA COMEDIA.

Després de no ferse durant molt temps, l' altre dia vā
sortir á Novedats lo drama de 'n Vidal Valenciano «*La
virtut y la conciencia*.» L' obra de 'n Vidal duya catxutxa
nova. Vull dir que l' autor va mudarli l' últim acte.
Questió de modas!

Ningú se 'n va adonar de que cambiantli la gorra no
més, quedès com nou.

Té l' drama de 'n Vidal lo merit de que no hi surtin
pagesos sino gent treballadora de fàbrica. No es tan
sentit com lo *Tal faràs tal trobarás*, ni tan ingenuo com
lo *Tal hi va que no s' ho creu; la Virtut y la concien
cia* més que sentit ab lo cor es un drama pensat ab lo
cap. Lo públich vā rebre bé aquest antich company,
com no podia de menos.

* * * Al Olimpo un drama castellà vā ocupar la nit
del dissapte. Se tractava de la primera obra formal de
un coloborador d' aquest periòdich y de la *Campana*,
Pere Poblador (a) Perico Matalassé.

A un jove se l' hi ha de dir la veritat, y á un amich
sobre tot. Com més amichs més clars. L' obra titolada
Enseñar al que no sabe, no es més que un ensaig, y en
virtut d' aixo hem de dirli al Sr. Poblador, que 'l color
pujat de certas escenes lo distribueixi ab més igualtat
per tota l' obra; que donga mes relleu als tipos y més
interès á la acció; que cuidi de no caure en situacions
violentas, y que en materia d' efectes, fassi com ab los
melons, que trihi bé, que no tot lo que s' ocorre pot po
sars' hi, ni tot lo que s' hi posa es bo.

Això son consells per quan escriga un' altra obra.
Enseñar al que no sabe com a ensaig vā bé: té versos
bonichs, algunas situacions agradables, y bona tenden
cia. Revela en són autor disposicions. Lo públich va
cridar lo a les taules una pila de vegadas, especialment
al final de l' obra y á meitat del acte segon.

P. DEL O.

LA MÚSICA EN LOS TEATROS.

Contra lo que jo m' esperava, l' amo no m' ha dit res;
fins 'l Fortuny, aquell avisador mes llach que un dia
sense pà, que sap sempre tot lo que passa á la adminis
tració, m' vā dir que la revista de la senmana pasada
havia sigut llegida en gran consell per tots 'ls socis
junt ab l' empresari, y que hasta hi havian fet petar
una rialla. Vaya, del mal al menys, jo que hasta tenia
por de perdre l' empleyu!

Creguin per xó que anant las cosas com van, 's ne
sita estar de bon humor per riure. ¡Pobres senyors!
vull dir ipobres socios! Figürinse que l' altre dia 'm di
gué 'l Sr. Antonio, aquell de las patillas que 'ls ajuda
a portá 'ls comptes, que tal com ara, ja perdian més de
set mil duros.

Ells que vajin rihent, què de las riatllas ne venen las
plorallars!

De tots modos no m' han dit res; donchs pit y fora y
alante.

Diumenge van posar per primera vegada 'l *Ruy Blas*.
¡Mare de Déu quina desgracia! Tretze anys que estich
á la casa gran y may havia vist un escàndol coma aquell.
Ja se vé: varen voler que 'ls que 'l cantaven fossin casi
tots pipiolis. Figürinse una ópera que hi surten la
Reyna, 'ls ministres y una pila de condes richs ¡com
redimontri havia d' auar!

La Sra. Bianchi Montaldo feya de Reyna. ¡Quina
Reynal Creguin que si s' hagués vestit de canonje hau
ria fet més patxoca. Hi vā haver algunes vegadas que
al sentirli la notes baixas 'm varetg creure que 'm
trovaba al cor de la catedral. ¡Y quin modo de bellu
garse y de seure! Jo 'ls asseguro que 'ls cuiixins no ván
ser festa!

La Sra. Pasiglia era la dama d' honor de la Reyna,
(D. Casilda), y si no hagués cantat lo bolero ab la boca

plena (vaig pensar que tal vegada no estés sopant quan
la varen cridar) hauria passat tal qual.

La gueta reganyosa la vā representar la *Fofole* vull
dir, mare de Déu, sempre equivoco 'ls noms, la señora
Armandi. Si hagués cantat tant bè com anava carac
terizada hauria agratdat de debó á tothom.

Per això fins aquí dech dirlos *minka mal*, al istil d'
aquellos bailarines de Milan que tenen tants *seguidors*.
La verdadera magresa del *Ruy Blas* està en los homes.

'L cap de colla, com si deguessim, *Ruy Blas*, era un
tenor nou, que 's diu Sr. Bassini. D' un salt desde 'l
teatre de Gibraltar ha entrat al Liceo, y pél modo que
vā cantar, vaitj coneixe que havia passat sense pagar
drets, pero vaja 'l públich aqueixa vegada apesar de
ser tot espanyol, 's vā posar al costat del govern y vā
fer coneixe bén sovint que no acceptava tenors de contrabando.

Lo primer ministre, D. Salustio, era 'l nostre compa
trici Sr. Palou. Creguin que si no fos pels diputats
amichs que tenia en lo Congrés y per la molta policia
que hi havia esparramada pél palau, no hauria pas pu
git seguir tota la nit exercint lo seu càrrec. La seva
magresa (de véu, s' enten) no li permet ocupar un lloc
tan elevat.

D. Guritano, senyors, qualsevol hauria dit que no
era més que un conde de mitja fortuna aficionat, á la
beguda; tant tenia lo nás bermell. En fi de tots modos
si 'l senyor Agustí vol donar gust á l' Empresa fent pa
pers que no pot, crech que déu comensar per demanar
als seus amichs del quart y quint pis que no siguin tant
imprudent, que quan cantí no 'l comprometin cri
pant com tots feyan: *Pssss.... Pssss.... Pssss.... Pssss....*

«Les coros 's varen portar de manera que ningú hau
ria dit que fossin damas de honor y grandes de Espan
ya. Vaya un modo de desafinar.

Pero la vritat es que 'l verdader culpable es lo senyor
Sébio. Home, estava per dirli quan vā pujar de l' or
questa, 's pot ser bò pero bò, bò, vol dir bò. Jo
francament no soch ningú; pero si l' amo volgués ferme
fer un paper ridicul, li diria: Mirí aquí té la gorra ja 's
pot buscar qui la porti. Perque desenganyar-se, de l' es
càndol que vā haverhi tothom n' acusarà al Director.

En resum, la cosa vā de mal á pitjor, lo carro vā
cada dia més pél pedregal; al revés de Sta. Creu que
are que 'ls toca plegar are es quan fan sòrt.

Lo mateix diumenye varen estrenar la *Filla del Re
giment*. Lo part ha sigut una mica cansoner, y 's com
pren hasta cert punt, sent la mare tot un regiment; pero
vamos, apesar d' això vā sortir una filla que segons me
vā manifestar lo critich del *Diluvio* que 's un senyor
molt com cal, vā ser molt merescudament aplaudida.
Fins lo tenor Gnone diu que vā treure fabas d' olla.

No hi ha dupte, la Ferni pot ser disminuida pero 'n
sap de debó. Com que crech que aquesta senyora tind
rá una nit de repos, 'm sembla que pégare una esca
pada per anarla á veure.

Y are dissimulin y si se 'ls ocurre alguna cosa, ja ho
saben, manin al seu S. S.

LO PORTER DE LAS TAULAS.

CANTARS.

Si t' casas ab en Pépito
sempre una perdis serás,
y si ab mí, anirás en cotxe
lo dia que 't moriras.

Ay Lola quan á mí m' vegis
mudat plé d' humor y ab trona,
ja pots jugá ab qualsevolga
que no duch ni un ral á sobre.

E. X.

Un suspiro me ha venido,
yo no sé de quien será,
quizás venga de Clotilde
o potser v' de la fam.

E. X.

ESQUELLOTS.

Cosas del Ajuntament!
¿Ahont dirian que tracta de construir lo Palacio de
Justicia?

Davant de la presó.

O com si deguessim, lo rebost aprop de la cuina.

* *

En lo local que l' Ajuntament destina á Palacio de
Justicia, hi ha actualment un dipòsit de palla.

Alguns pregunten: —¿Y que 'n farém de tanta palla?

Un concejal respon: —Aixó ray, mentres siguem
á cala ciutat, ja la consumiré nosaltres!

Dias enradera vá donarse per subasta la construcció del mercat de Sant Antoni.

Oberts los plechs, vá resultar que 'ls de la Maquinista terrestre y marítima ho fan prop de 30 mil duros més barato que 'ls germans Girona.

Y encare diuhen que 'ls germans Girona han protestat per medi de notari.

No 'm creya que aquests senyors fossen protestants.

* *

Barcelona s' estolvia 600.000 ralets.

Repartits entre 'ls 200.000 habitants de Barcelona tocan tres rals per barba.

—Sr. Durán, com vulgi passaré a cobrarlos.

En un ball de máscaras

Un jove:

—Ola mascarita, ¿que vás á l' escosesa?

Ella ab mal modo:

—Vaig allí hont me dona la gana.

S' están organisant ab molta activitat los coros de Sant Josep baix la protecció del bisbe.

Los obrers tindrán metje y apotecari de franch.

Are se m' acut una cosa.

Com que 'l metje serà molt catòlic y l' obrer també lindrà de serne per forsa, y com que 'l regne dels catòlics no es d' aquesta, sino de l' altre vida, y com que la feyna de franch no 's fa de gust (no podria succeir que al obrer malalt, per compte d' estendrela una recepta, se l' hi estengui un passaport per anar á veure a Sant Pere?)

En los temps que corran, fins al caball regalat se l' hi ha de mirá l' dental.

A las missions de Gracia hi ha centinellas á la porta de l' Iglesia.

Manera com podrian anunciarlas:

«Devotas misiones con acompañamiento de orquesta y de guardia civil.»

Missions de Sant Felip Neri.

Son per senyoras, y no 's permet la entrada als homes.

No obstant los capellans hi anavan á currioladas.

Això té una disculpa: era cap al tart, y ab la fosca, com que duhen sotana y no portan pél á la cara, tal vegada 'ls prenian per senyoras.

Qui sab!.. No tothom està bè de nàs per sentir l' olor de rapé.

Una escena que passa á la Cerveceria de Ambos Mundos:

Hi arriba un senyor molt bén posat, s' assieu á una taula, 's tréu los guants, demana un cubert de duro, una botella de Burdeos, després un bon cigarro, una bona tassa de café, y últimament demana l' amo y l' hi diu:

—Tiri pél cap que vulga, jo no tich un céntim.

—Donchs ja veurà, diu l' amo: aquí no s' acosti mai mès. Un altre dia vaji á un altre restaurant, vaji al Liceo.

—Això si que es impossible: ja vaig anarhiahir y 'm van dir lo mateix que vosté.

Passava una comparsa de treballadors disfressats ab faldilles y la cara plena de mangra. Tocaban tres ó quatre timbals.

—¿Qu' es que ca? preguntava un francés xampurant, a un aprent.

Resposta de aquest:

—Ay, ay, 'que no 'u vén? Son homes.

Avuy es lo dijous gras.

Avants se celebrava menjant botifarra. Aquest any no menja tocino no mès que la triguina.

¡Bon profit l' hi fassa!

En una iglesia, portan á batejar una criatura molt grossa:

—¿Quin nom l' hi posarém?

Lo padri, tot resolut:

—Lo Sant del dia; pòsili Dijous gras.

EPÍGRAMAS.

Un jove guapo á tot serho
ensenyava la gramàtica

á una noya molt simpática
y molt plena de salero.
—Y deya 'l pobre xicot:
—Anar es un verb *actiu*:
La xicota riu que riu,
y ell, roig com un perdigot.

J. R.

— Ell ab ella no hi viu bù.
—¿Qui es ell?
— En Pere Boté.
—¿No es bona la Marioneta?
— Al contrari, massa bona.
—¿Y donchs?
— Res, es una dona
que dóna tot lo que té.

J. R.

QUENTOS.

En una masia. L' amo al mosso:
—¿Com es que no treus los fems del estable?
—Perque no sé ahont posarlos.
—Home fés un sot al mateix estable y enterrals allí.
—Si, y la terra que traure del sot?
—Mare de Déu qu' ets tonto!... Fés un sot prou gran
que t' hi cápigam fems y terra á la vegada.
Lo mosso tot convensut:
—Caramba...! No hi havia atinat

En un ball.
Una mare y una filla hi concorren. La mare 'n té trenta sis y la nena divuit.
Una senyora á un empleat de carrils:
—¿Que li semblan las Rossich?
—Vol que l' hi parli ab franquesa?
—Diga.
—Donchs al veürelas tant igualas y sempre tant juntes, se 'm figuren un bitllot d' ida y vuelta.

Una dona corrida estimava á dos homes ab verdadera passió, casi ab deliri.
—¿Com es possible, l' hi deva una amiga que en lo tèu cor hi tinguis siti per dos homes?
—Ah! També ho faràs tú quan te decideixis á omplirte de resignació cristiana y á cumplir los manaments.
—¿Que dius?
—Lo que sents: Recórdat allò de «Aquests manaments s' inclouen en dos: estimar á Déu sobre totas las cosas, y al proxim gentens? al proxim com á tu mateixa.»

Un marit esplica una baralla ab la séva dona.
—Y això? l' hi pregunta un amich.
—Res, tonterias. ¿Ho creurias que fins m' ha donat una bofetada?
—¡Apreta! ¡Y tú...?
—Jo, ja veurás, com que acabat de atissàrmela se m' ha posat á plorar com una Magdalena, no n' hi tingut poca de feyna á consolarla...!

A la rectoria.
Una xinxia de fràbica:
—Digui Sr. Rector ¿quan costarà l' enterro del meu marit?
—Segons y conforme, n' hi ha á las foscas, ab missa y ab absoltas, y hasta ab res d' això.
Lo mès barato, res de requincallas.
—Llavors se 'n farà sis rals.
—Uix, hont va? fugi d' aquí. ¡Sis rals! Si ni quan era viu 'ls valia!

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—*Petaca*.
2. IDEM 2.—*Paca*.
3. ANAGRAMA.—*Pita, tipa, apít*.
4. MUDANSA.—*Cova, tova, nova*.
5. QUADRAT DE PARAULAS.—*Urna*.
Reus.
Nubi.
Asia.
6. CONVERSA.—*Castellana*.
7. TRENCÀ-CLOSCAS.—*Teresa*.
8. GEROGLIFICH.—*La mar com mes té mes brama*.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Un arcalde molt total
no vol matar cap dos tersa
puig diu ell, y no es conversa,
protegeix tot animal.
Lo poble diu tot enter
que això es una *tres-segona*;
ell sosté que es cosa bona
y 's sosté com un primer.

TROMPIFEL.

II.

Com hi ha prima-segona,
toparem ab en dos-tres
(que es també tot) pels dinés
qu' es malgasta ae una dona.

CÓMIC D' HORTA.

ENDEVINALLA.

Soch dona, també soch diosa
y sens tenir cap mal arma
faig creure tota la tropa
sens veurem persona humana.

ALMINA.

MUDANSA.

Ab un cop de tot l' Anton
va matà un tot á la tot,
y sortint del tot tothom
m' en dona un tot lo xicot.

F. M. AGUILERA.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

Sustituir ab números aquests punts, de modo que multiplicats vertical, horizontal y diagonalment resultin tots los productos igual á 840.

TITELLA Y C.ª

TRIANGUL.

Sustituir los punts ab lletras de manera que llegidas horizontalment y obliquamente digan la 1.ª ratlla un objecte qu' usan molts homes; la 2.ª lo que fa un exèrcit; la 3.ª lo que fa l' oli; la 4.ª un quadrúped; la 5.ª una consonant y la 6.ª una vocal.

NOY MACO.

TRENCA-CLOSCAS.

Armentera, Lió, Tiana, Breda, Nantes, Olot, Mollet,
Narbona; Cheste.

Ab aquests noms en columna formar el nom d' un poble de Catalunya.

FELIU BERGA.

GEROGLIFICH.

Si muts

109100

LLUIS BANYETA.

LA QUITXALLA DISFRESSADA.

¿Perqué ploras? ¿Perque no t' han disfressat? No vénus qu' encare
ets massa petit. Quan serás gran ni menos 'n farás cás.

Que no 'm vingan ab trajes de quinquillaire! Las cosas ó
ferlas bé ó no ferlas.

¡A.... a.... ah!... Vull m'am.... Vull aná á casa!....

A mi que no 'm treguin del meu rango....